

Metsästyksenjohtajan perustaidot
Kannanhoitojärjestelmä

Metsästyksenjohtajan perustaidot

Kannanhoitojärjestelmä

© Jani Körhämö, Suomen riistakeskus 2015

Esipuhe

Metsästyksenjohtajan perustaidot on koulutusmateriaali tavoitteena helpottaa metsästyksenjohtajan työtä. Metsästyksenjohtajalla on hyvin vaativa tehtävä joka vaatii tietoa muun muassa juridista, biologiasta ja johtajuudesta. Tästä materiaalista löytyy tietoa muutamista peruskysymyksistä.

Koulutusmateriaali sisältää kuvauksen organisaatiosta ja hirvikannan hoitoon liittyvistä vaiheista, hirvenmetsästyksen käskynjakoon ja turvallisuuteen liittyvistä asioista, sekä kuvaus kannanvaihtelun perusmekanismeista. Materiaali on jaettu kolmeen osaan:

- *Kannanhoitojärjestelmä*
- *Metsästyksen johtaminen*
- *Hirven biologia*

Metsästyksenjohtajan perustaidot on tuottanut Suomen riistakeskuksen Hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen-hanke, Maa- ja metsätalousministeriön rahoituksella.

Mikael Wikström
Projektipäällikkö, Hirvieläinten kannanhoidon kehittäminen
Suomen riistakeskus

Yhteenveto

Hirveä voidaan pitää monella tavalla maamme merkittävimpänä riistaeläimenä. Hirvikannan säätely metsästyksellä on mittava vuosittainen ponnistus, johon liittyy huolellinen ennakkosuunnittelu niin riistahallinnossa kuin metsästyseuroissakin. Suunnitelmat ja niiden pohjalta tehdyt pyyntilupahakemukset jalostuvat julkisiksi hallintopäätöksiksi ja lopulta käytännön metsästykseksi.

Hirvikannan hoitoon liittyviä keskeisimpiä kysymyksiä on pitkään ollut hirvikannan sopiva koko sekä se miten ja millä perusteilla kannan hoidon tavoitteet tulisi asettaa. Hirvikannan hoitosuunnitelmassa tavoiteasettelu uudistettiin aluetasolta lähteväksi. Hoitosuunnitelmassa vahvistettiin uudet hirvitalousalueet, joille hirvitavoitteet asetetaan määrävälein alueellisten riistanneuvostojen johdolla.

Asetetut tavoitteet toimivat pohjana suunnittelulle, jonka tarkoituksena on mitoittaa metsästyksen sekä määrällisesti että laadullisesti siten, että tavoitteet voidaan saavuttaa. Verotussuunnittelussa riistanhoitoyhdistyksillä ja niiden keskinäisellä yhteistyöllä hirvitalousaluetasolla on merkittävä rooli. Verotuksen suunnitteluvaihe ajoittuu kevääseen ennen pyyntilupien hakemisen määräaikaan. Kevään tavoiteasettelu ja suunnitteluvaiheen toimenpiteet on aikataulutettu loogiseksi kokonaisuudeksi,

jotta eri toimijoiden välinen yhteistyö on synkronoitua ja esimerkiksi sidosryhmien kuulemisen aito vaikutavuus voidaan turvata.

Hirvenmetsästyksen Suomessa pyyntiluvanvaraista ja hakemukset käsittelee Suomen riistakeskus. Pyyntilupaprosessi on säädetty metsästyslainsäädännössä ja lisäksi Suomen riistakeskus on antanut käytäntöjä täsmentävän ohjeen pyyntiluvanhakijoille.

Käytännön metsästyksen on hirvikannan hoidon tärkein vaihe, jolloin suunnitelmat pannaan täytäntöön. Olenaisista on, että jokaisella metsästäjällä on riittävä asiantuntemus siitä, miten metsästyksen vaikutus jääväan hirvikantaan ja sen rakenteeseen. Metsästyksen ohjaamista paljolti koulutuksen ja neuvonnan keinoin sekä pyyntilupien yhteydessä annettavien verotussuosituksen avulla, poikkeustapauksissa myös lupaehtoin.

Ajantasaisen hirvitiedon tuottaminen ja hyödyntäminen on merkittävä uudistus aiempaan verrattuna ja se mahdollistaa metsästyksen aikaisen tilanteen seuraamisen ja siihen reagoimisen. Sähköisen järjestelmän kautta tietojen tuottaminen helpottuu ja täsmentyy ja ennen kaikkea tiedot ovat jokaisen metsästäjän ulottuvilla ja hyödynnettävissä.

Sisältö

- 1 Hirvikantatavoitteet asetetaan hirvitalousalueittain
- 2 Riistanhoitoyhdistykset vetävät verotussuunnittelua
- 3 Pyyntilupahakemuksista julkiseksi hallintopäätöksiksi
- 4 Metsästystä ohjataan suosituksilla ja neuvonnalla
- 5 Ajantasainen ja luotettava hirvitieto ketjun tärkein lenkki

1 Hirvikantatavoitteet asetetaan hirvitalousalueittain

Hirvikannan hoidon tavoitteet asetetaan määrävälein jokaiselle hirvitalousalueelle. Menettelystä vastaa alueellinen riistaneuvosto, joka kuulee vuosittain alueellaan hirveen liittyviä sidosryhmiä, kuten liikenteen ja maa- ja metsätalouden etujärjestöjä ja viranomaisia. Vuosittaisessa sidosryhmätilaisuudessa tarkastellaan yhdessä asetettujen tavoitteiden toteutumista ja sidosryhmät voivat esittää näkemyksiään esimerkiksi tarvittavista toimenpiteistä tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hirvikannan hoitosuunnitelmassa on vahvistettu koko maahan yhteensä 59 hirvitalousaluetta.

Hirvikantatavoitteista neuvotellaan sidosryhmätilaisuudessa ja ne asetetaan hirvitalousalueille määrävälein esimerkiksi kolmivuotiskaudelle. Tavoitetilan säilyminen samana useamman vuoden ajan mahdollistaa pitkäjänteisemmän hirvikannan hoidon ja kaikkia tavoitteita ei aina ole mahdollista saavuttaa lyhyessä ajassa. Sidossryhmätilaisuus pidetään helmikuun lopulla tai maaliskuun alussa ja vahvistetut hirvikanta-

tavoitteet on oltava selvillä viimeistään maaliskuun lopulla käynnistyvää hirviverotuksen suunnitteluaihetta varten. Koska hirvitalousalueiden rajat poikkeavat alueellisten riistaneuvostojen toimialuerajoista, niin kullakin hirvitalousalueella sidosryhmien kuulemisesta ja tavoiteasettelusta vastaa se alueellinen riistaneuvosto, jonka toimialueeseen hirvitalousalue suurimmaksi osaksi kuuluu.

Suomen riistakeskuksen ja alueellisten riistaneuvostojen toimialuerajat

Ennen keskustelua tilaisuudessa on tärkeää tarkastella hirvitilannetta kullakin hirvitalousalueella. Alueellisen riistaneuvoston esittelijä ja mahdolliset ulkopuoliset asiantuntijat pitävät tilaisuudessa ajantasaisiin tietoihin perustuvat esitykset mm. hirvikannan kokoa ja rakennetta koskevista arvioista, hirvieläinonnettomuustilanteen sekä metsä- ja maatalousvahinkojen kehityksestä ja suurpetotilanteesta. Lisäksi on suositeltavaa tarkastella alueen ominaispiirteitä, kuten maankäyttöä ja metsärakennetta sekä metsästys- ja liikennejärjestelyjä.

Hirvikannan määrää koskeva tavoite asetetaan kaikilla alueilla hirvitiheyshaarukkana (esim. 3,0 – 3,5 kpl/1000 ha). Mittarina käytetään riistantutkimuksen tuottamaa alueellista kanta-arviota, joka suhteutetaan alueen kokonaismaapinta-alaan. Mahdollista on käyttää lisäksi myös muita yhdessä sovittuja mittareita, esimerkiksi hirvieläinonnettomuuksien määrää.

Hirvikannan rakennetta koskevat yleistavoitteet on asetettu hirvikannan hoitosuunnitelmassa ja niiden tavoitteena on saavuttaa rakenteeltaan riittävän tasapainoinen ja hyvinvoiva hirvikanta. Hoitosuunnitelmassa asetetut tavoitteet ohjaavat kannanhoitoa koko maassa, mutta myös laadullisia tavoitteita on mahdollista tarkentaa hirvitalousalueittain. Hirvikannan hoitosuunnitelmassa asetettu tavoite hirvikannan naaras/urossuhteelle on hirvitalousalueittain enintään 1,5 ja metsästyksen jälkeen jäävään hirvikantaan tulisi jäädä vasaaja noin 20-30 prosenttia kannasta.

Maa- ja metsätalousministeriön vahvistamassa Suomen hirvikannan hoitosuunnitelmassa määritellään hirvikannan hoidon periaatteet.

Alueellinen riistaneuvosto tekee sidosryhmien kuulemisen jälkeen kokouksessaan päätöksen kullekin hirvitalousalueelle asetettavista tavoitteista. Alueellinen riistaneuvosto ja Suomen riistakeskus vastaavat asetettujen hirvitavoitteiden viestimisestä mediatiedot-

tein sekä suoraan sidosryhmille ja hirvikannan verotussuunnittelusta vastaaville riistanhoitoyhdistyksille.

2 Riistanhoitoyhdistykset vetävät verotussuunnittelua

Samaan hirvitalousalueeseen kokonaan tai osittain kuuluvien riistanhoitoyhdistysten edustajat, kuten toiminnanohjaajat ja puheenjohtajat, kokoontuvat maaliskuuhun suunnittelemaan hirvitalousalueella tarvittavaa hirviverotusta. Suunnittelutilaisuuden ajankohtaa määrittävät osaltaan tavoitteiden vahvistaminen ja etenkin hirvitietojen tuottamisen aikataulu. Nykyisellään aikataulu on tiukka, mutta tulevaisuudessa sähköinen tiedonkeruu ja sitä kautta nopeutuva hirvitiedon tuottaminen tuovat aikatauluun enemmän väljyyttä. Tulevaisuudessa suunnittelupalaverin yhteydessä onkin mahdollista esimerkiksi järjestää koulutusosio, jossa luvansaajien edustajien kanssa käydään läpi hirvitalousalueen hirvikantatilannetta ja hirvikannan hoidon mekanismeja.

Hirvitalousalueiden käytännön merkitys liittyy ennen kaikkea verotussuunnitteluun. Jotta hirvikannan hoidon tavoitteet voidaan saavuttaa ja hoitaa hirvikantaa kestävästi, tulee verotussuunnittelun lähteä hirvitalousalueelta. Siksi samaan hirvitalousalueeseen kuuluvat riistanhoitoyhdistykset laativat yhdessä hirvitalousalueen verotuslaskelman, jossa määritetään koko hirvitalousalueella tarvittavan hirviverotuksen määrä ja laatu sekä sen kohdentuminen alueen sisällä riistanhoitoyhdistyksittäin. Käytännössä riistanhoitoyhdistykset sopivat keskenään minkä riistanhoitoyhdistyksen vastuulla on vuorovuosin valmistella suunnittelupalaveri ja hoitaa käytännön järjestelyt. Halutessaan riistanhoitoyhdistyksen voivat valita niin sanotun hirvitalousaluevastaavan tähän tehtävään.

Hirvitalousalueen verotuslaskelman perusteella riistanhoitoyhdistykset laativat oman toimialueensa verotuslaskelman siten, että se toteuttaa hirvitalousalueen yhteistä suunnitelmaa. Riistanhoitoyhdistys voi kuulua useampaankin hirvitalousalueeseen, jolloin sen verotuslaskelmassa tulee ottaa huomioon kunkin hirvitalousalueen kokonaisuuden toteutuminen. Tällaisen riistanhoitoyhdistykseen on käytännössä hyvä osallistua suunnitteluun kaikilla hirvitalousalueilla, joihin yhdistys kuuluu.

Riistanhoitoyhdistykset toimittavat vielä huhtikuussa omat verotuslaskelmansa sovitulle riistanhoitoyhdistykselle tai hirvitalousaluevastaavalle, joka laatii riistanhoitoyhdistysten suunnitelmista yhteenvedon ja tarkastelee hirvitalousalueen suunnitelman toteutumista, sekä Suomen riistakeskuksen aluetoimistolle.

Verotussuunnittelun tarkoitus on määrittää tavoitteellinen määrällinen ja laadullinen kehys hirviverotukselle, jolla asetetut tavoitteet mahdollisimman hyvin toteutuisivat. Suomen riistakeskuksen myöntämään pyyntilupamäärään vaikuttavat verotussuunnitelmien ohella hakijan hakema lupamäärä ja esittämät perustelut, vahinkotilanne ym. selvitykset. Pääasiassa verotussuunnitelma laaditaan seuraavan metsästyskauden pyynnin mitoittamista ajatellen, mutta suunnittelussa on kuitenkin hyvä ottaa huomioon tavoitteet myös pidemmällä aikavälillä, koska liian voimakkaat muutokset kerralla eivät ole aina mahdollisia tai järkeviä.

Verotussuunnitelmien pohjaksi tarvitaan luotettavat arviot hirvikannan tilasta. Riistantutkimus tuottaa hirvihavainto- ja saalistietojen pohjalta hirvitalousaluekohtaiset arviot hirvikannan koosta ja rakenteesta ja tuottavuudesta sekä niiden kehityksestä. Lisäksi riistantutkimus tuottaa verotussuunnittelua varten niin sanotut verotusskenaariot eli ennusteet verotuksesta, jolla saavutetaan asetetut tavoitteet tietyn ajan kuluessa. Tarvittaessa verotussuunnittelussa voidaan lisäksi käyttää hyväksi myös muita saatavilla olevia tietoja, kuten paikallisten laskentojen tuloksia.

Verotuslaskelman perusrakenne yksinkertaistettuna

Tärkeä osa hirviverotuksen ohjausta asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi on viestiä verotussuunnitelma ja sen taustatiedot luvanhakijoille. Riistanhoitoyhdistykset järjestävät huhtikuun puolivälissä alueidensa hirvieläinlupanhakijoille hirvipalaverit tätä tarkoitusta varten tai viestivät suunnitelmasta muutoin alueen pyyntiluvanhakijoille.

3 Pyyntilupahakemuksista julkisiksi hallintopäätöksiksi

Hirven metsästykseen on metsästyslain 26 §:n mukaisesti oltava pyyntilupa, jota haetaan Suomen riistakeskukselta. Pyyntiluvan perimmäinen tarkoitus on varmistaa, ettei lajia missään olosuhteissa vaaranneta. Pyyntilupahakemukseen on liitettävä kartta lupahakemuksessa tarkoitettusta alueesta ja selvitys alueen pinta-alasta. Suomen riistakeskuksen vaatimuksesta hakijan on esitettävä tarkempi selvitys metsästysalueesta ja metsästysoikeuden osoittavista asiakirjoista. Hirvieläimen pyyntiluvan myöntäminen edellyttää, että luvan hakijalla on käytettävissään metsästykseen sopiva yhtenäinen alue, jonka pinta-alan on oltava vähintään 1000 hehtaaria.

Pyyntilupamenettelyssä on eroja Pohjois-Suomessa sijaitsevan metsästyslain 8 §:n tarkoittaman alueen ja muun Suomen välillä. Metsästyslain 8 §:n tarkoittamalla alueella pyyntilupa voidaan myöntää samalle alueelle usealle hakijalle samanaikaisesti, toisin kuin muualla Suomessa. Kyseisellä alueella hirven pyyntilupia myönnettäessä on kiinnitettävä huomiota myös metsästysmahdollisuuksien tasapuoliseen jakaantu-

miseen. Tätä tarkoitusta varten pyyntilupahakemukseen on liitettävä alustava ilmoitus metsästyksen ampujina osallistuvista ja heidän vakinaisista asuinpaikoistaan sekä heidän kyseisen hirvieläimen muista metsästysmahdollisuuksistaan, jos hakemuksen alueella on valtion omistamia alueita yli 1000 hehtaaria.

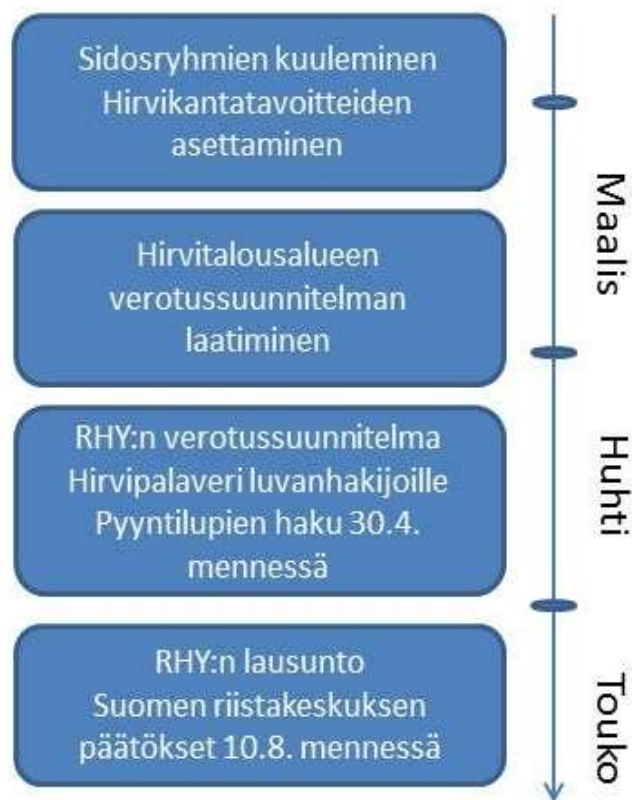
Metsästyslain 8 §:n tarkoittamalla alueella asuvalla henkilöllä on oikeus metsästää kotikuntansa alueella sijaitsevilla valtion mailla. Muiden valtion alueilla metsästävien tulee hakea hirvieläinten metsästysoikeutta eli niin sanottua aluelupaa Metsähallitukselta tammi-kuun loppuun mennessä. Yksityismaiden osalta metsästysoikeus perustuu normaaliin tapaan maanomistukseen tai metsästysvuokrasopimuksen tai metsästysoikeuden kautta saatuun oikeuteen metsästää hirvieläimiä alueella.

Pyyntiluvan hakijan tulee jättää hakemuksensa 30.4. mennessä sille riistanhoitoyhdistykselle, jonka toimialueeseen enin osa pyyntilupa-alueesta kuuluu. Hakemus voidaan jättää riistanhoitoyhdistykselle kirjepostina, jolloin sen tulee olla riistanhoitoyhdistyksen postilaatikossa viimeistään määräpäivänä klo 16.15 mennessä. Hakemus voidaan jättää myös sähköpostilla, jolloin sen tulee saapua riistanhoitoyhdistyksen sähköpostiosoitteeseen määräpäivän loppuun mennessä. Myöhästyneitä pyyntilupahakemuksia ei tutkita lainkaan.

Riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja käy hakemukset läpi ja tarvittaessa pyytää hakijalta tarvittavia täydennyksiä. Riistanhoitoyhdistyksen hallitus päättää hakemuksiin annettavista lausunnoista. Toiminnanohjaajan tehtävänä on valmistella asia ja toimia esittelijänä hallituksen kokouksessa.

Riistanhoitoyhdistys toimittaa 15.5. mennessä hakemukset lausuntoineen Suomen riistakeskukselle, joka käsittelee ja ratkaisee ne 10.8. mennessä ja toimittaa päätökset hakijoille. Pyyntilupapäätökset ovat julkisia hallintopäätöksiä, joihin voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Hyvä ja yleiseksi muodostunut yhteislupahakemus tarkoittaa tilannetta, jossa kaksi tai useampi metsästysoikeuden haltijaa ovat hakeneet hirvenpyyntiluvat alueilleen yhteisellä hakemuksella. Käytännössä yhteislupahakemuksen osakasseurat antavat hakijalle alueensa osalta metsästysoikeuden pyyntilupien hakemiseksi. Yhteislupahakemus käsitellään kuten yksittäinen hakemus ja siihen annetaan yksi päätös. Luvansaajana toimiva vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista ja lupaosakkaiden on syytä sopia yhdessä tuumin etukäteen käytännön menettelyistä yhteisen lupapäätöksen nojalla tapaturvassa metsästyksessä.

Kaaviokuva hirvikannan säätelyprosessin päävaiheista

Suomen riistakeskus on laatinut erillisen ohjeen hirvieläinten pyyntilupien hakemisesta ja ohje on saatavilla Suomen riistakeskuksen internetsivuilta www.riista.fi

4 Metsästystä ohjataan suosituksilla ja neuvonnalla

Metsästysasetuksessa säädettyinä lähtökohtana on, että yhdellä hirven pyyntiluvalla voi pyydystää yhden aikuisen hirven tai kaksi hirvenvasaa. Pyyntiluvassa voidaan kuitenkin asettaa myös tarkempia määräyksiä pyydystettävien hirvien iästä tai sukupuolesta, jos se on tarpeen hirvikannan tarkoituksenmukaisen hoidon kannalta. Pyyntiluvassa asetetut lupaehdot ovat velvoittavia. Pääasiassa verotusta pyritään kuitenkin ohjaamaan suosituksilla ja neuvonnalla, jolloin luvansaajien vastuu ja asiantuntemus korostuvat.

Riistan tutkimus tuottaa arvion kannan koosta ja rakenteesta sekä suositukset verotuksen laadullisesta kohdentamisesta hirvitalousalueilla ja Suomen riistakeskus viestii ne pyyntilupapäätösten mukana luvansaajille. Riistanhoitoyhdistykset järjestävät ennen metsästyskauden alkua alueillaan pääasiassa hirvieläinten metsästyksenjohtajille tarkoitettuja koulutustilaisuuksia, joiden tavoitteena on varmistaa verotussuosituksen jalkauttaminen sekä edistää turvallista metsästystä.

Metsästyksenjohtaja on merkittävässä asemassa verotussuosituksen toteuttamisessa. Metsästyksenjohtajan tehtävänä on suunnitella käytännön metsästystapahumat ja muun muassa antaa metsästäjille ohjeistus saalisvalinnasta. Metsästyskauden alussa metsästyksenjohtajan kannattaa pitää perusteellinen käskynjakotilaisuus, jossa turvallisuusasioiden lisäksi käsitellään myös verotussuositukset ja keskustellaan mitä ne tarkoittavat oman seurueen osalta. Metsästyksenjohtajan asiantuntemus ja suhtautuminen verotussuosituksiin välittyvät koko seurueelle, minkä vuoksi metsästyksenjohtajan on tarpeen perehtyä riittävästi hirvikannan verotuksen perusmekanismeihin ja verotussuosituksen taustaan ennen metsästystä.

Metsästyskauden aikana riistanhoitoyhdistykset voivat yhdessä sopia hirvitalousalueen tilanteen seurannasta ja esimerkiksi järjestää niin sanotun väliaikapa-laverin alueen luvansaajille. Tällöin tilaisuuden tarkoituksena on tarkastella metsästyskauden alun saalis- ja havaintotilannetta sekä suunnitella loppukauden metsästystä. Jatkossa ajantasaisen havainto- ja saalistiedon seuraaminen antaa jokaiselle metsästäjälle seurueelle mahdollisuuden seurata metsästyksen ja saalistilanteen kehittymistä ja kohdentaa siten omaa metsästystään tarvittavalla tavalla.

5 Ajantasainen ja luotettava hirvitieto on ketjun tärkein lenkki

Hirvikannan säätelyyn liittyvä ennakkosuunnittelu pohjautuu käytettävissä oleviin tietoihin hirvikannasta ja sen rakenteesta ja niiden kehityksestä. Julkisen riistakonsernin tietojärjestelmillä kerätään metsästäjiltä hirvisaalis- ja havaintotietoja ja tarjotaan metsästäjien käyttöön jalostettua palautetta. Kerättyjen tietojen pohjalta riistan tutkimus tekee analyysit ja tuottaa kanta-arviot. Mitä tarkemmat arviot hirvikannasta voidaan tuottaa, sitä paremmat toteutumismahdollisuudet ennakkoon laadituilla verotussuunnitelmilla on.

Mahdollisimman tarkkojen kanta-arvioiden edellytyksenä ovat kattavat tiedot metsästyksen aikana tehdyistä hirvihavainnoista ja -saaliista. Jokaisen hirveä metsästävän seurueen velvollisuutena onkin huolehtia havaintotietojen ilmoittamisesta ja metsästyksenjohtajan tehtäväkenttään kuuluu luontevasti varmistaa, että tiedot ilmoitetaan oikein ja kattavasti jokaisen metsästyspäivän osalta.

Paikkatieto hirvisaaliista ja -havainnoista kerätään jatkossa viikoittain sähköisen järjestelmän kautta. Järjestelmään kirjatut havainnot ja saalistiedot korvaavat vanhan hirvihavaintokortin ja sen sähköisen sovelluksen eli Sorkka-järjestelmän samoin kuin erilliset metsästyksen päätteeksi jätettävät saalisilmoitukset. Uutta hirvitietojärjestelmää voidaan käyttää tietokoneella tai matkapuhelimella vaikkapa maastossa.

Havainto- ja saalistiedon kerääminen ajantasaisena muuttaa hirvikannan säätelyä mahdollistamalla aiempaa paremmin reagoinnin metsästyskauden aikana havaittuun tilanteeseen. Metsästävät seurueet voivat seurata metsästyksen edistymistä myös oman alueensa ulkopuolella ja koko hirvitalousalueella. Luvansaajat voivat kokonaiskuvan perusteella arvioida omaa toimintaansa ja suunnata metsästystä siten, että hirvitalousalueelle asetetut tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Helposti hyödynnettävä palaute metsästäjille on järjestelmän keskeisin osa.

Ajantasainen tiedonkeruu sähköisen järjestelmän avulla mahdollistaa myös riistantutkimuksessa nopeamman ja tarkemman tiedontuottamisen. Metsästyskauden aikana kertyvän tiedon pohjalta voidaan laatia ennusteita lopullisesta saaliista ja kannan kehityksestä sekä laatia suosituksia metsästyksen kohdentamiseksi. Tavoitteena on, että pyyntiluvansaaja ja metsästävä seurue sekä riistahallinto ja riistantutkimus voivat hyödyntää samaa sähköistä järjestelmää koko hirvi-prosessissa aina verotussuunnittelusta ja pyyntilupien hakemisesta metsästyksen.

Kirjallisuutta

Metsästyslaki ja -asetus
Hirvikannan hoitosuunnitelma

Valokuvat

Reijo Orava
Jani Körhämö

Kirjoittaja

Jani Körhämö,
Suomen riistakeskus
jani.korhamo@riista.fi